

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

**GAMTINIŲ DUJŲ RINKOS STEBĖSENOS ATASKAITA UŽ
2013 M. I KETV.**

Vilnius, 2013

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
Algirdo g. 27,
LT-03219 Vilnius
Tel. +370 5 2135166,
Faks. +370 5 2135270.
El. p. rastine@regula.lt
www.regula.lt

2013 m. birželis

TURINYS

ĮVADAS.....	4
1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS.....	6
1.1. Rinkos dalyviai	6
1.2. Rinkos apimtis.....	6
2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS	10
2.1. Rinkos dalyviai	10
2.2. Rinkos apimtis.....	10
2.3. Investicijos	12
3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS.....	13
3.1. Rinkos dalyviai	13
3.2. Rinkos apimtis.....	13
3.3. Investicijos	14
4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS.....	16
4.1. Rinkos dalyviai	16
4.2. Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka.....	16
4.3. Mažmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka	17
4.4. Investicijos	21
4.5. Rinkos operatorių veikla	21

IVADAS

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) parengė 2013 m. I ketv. gamtinių dujų rinkos stebėsenos ataskaitą. Ataskaita parengta pagal gamtinių dujų įmonių Komisijai pateiktų ataskaitų, Europos centrinio banko, Lietuvos banko duomenis.

Ataskaitoje nagrinėjamos gamtinių dujų importo, perdavimo, skirstymo bei tiekimo rinkos.

Esminiai 2013 m. I ketv. įvykiai:

- Gamtinių dujų importo rinkoje veikiantys dalyviai 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., importavo 6,6 proc. mažiau gamtinių dujų; importo sąnaudos sumažėjo 10,2 proc.
- Alternatyvių kuro rūšių (1 proc. sieringumo mazuto ir gazolio 0,1 proc.) kainų pokyčiai bei dolerio stiprėjimas lito atžvilgiu, palyginti su 2012 m. I ketv., lėmė 1,3 proc. didesnę svertinę gamtinių dujų importo kainą.
- 2013 m. I ketv. gamtinių dujų tranzito apimtys, palyginti su 2012 m. I ketv., mažėjo 3,5 proc., perdavimo Lietuvos vartotojams apimtys sumažėjo 6,1 proc. Šie veiksniai nulėmė 5,1 proc. bendrų perdavimo apimčių mažėjimą.
- Pajamos iš gamtinių dujų perdavimo Lietuvos vartotojams veiklos 2013 m. I ketv. siekė 36,6 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. I ketv., sumažėjo 2,8 proc.
- 2013 m. I ketv. paskirstyta 5,3 proc. mažiau gamtinių dujų nei 2012 m. I ketv. Didžiausią skirstymo rinkos dalį – 97,0 proc. – užėmė AB „Lietuvos dujos“.
- Skirstymo veiklos pajamos 2013 m. I ketv. siekė 71,1 mln. Lt – 3,0 proc. daugiau nei 2012 m. I ketv.
- Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka ir toliau išlieka palyginti nedidelė: 2013 m. I ketv. parduota 2,8 mln. m³ gamtinių dujų – 2,0 proc. mažiau nei 2012 m. I ketv.
- 2013 m. I ketv. pajamos už dujas, parduotas didmeninėje tiekimo rinkoje, siekė 4,25 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. I ketv., buvo 1,1 proc. mažesnės.
- Mažmeninėje gamtinių dujų rinkoje 2013 m. I ketv. patiekta 9,9 proc. mažiau dujų (566,1 mln. m³) nei 2012 m. I ketv. Tiekimas nebuitiniams vartotojams 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., mažėjo 10,3 proc., buitiniams vartotojams – 7,0 proc.
- Mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos dalyvių pajamos iš buitiniams vartotojams patiektų dujų 2013 m. I ketv. sudarė 97,1 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. I ketv., buvo 13,6 proc. didesnės. Pajamos iš nebuitinių vartotojų segmento 2013 m. I ketv. buvo 10,2 proc. mažesnės nei 2012 m. I ketv. ir siekė 666,4 mln. Lt.

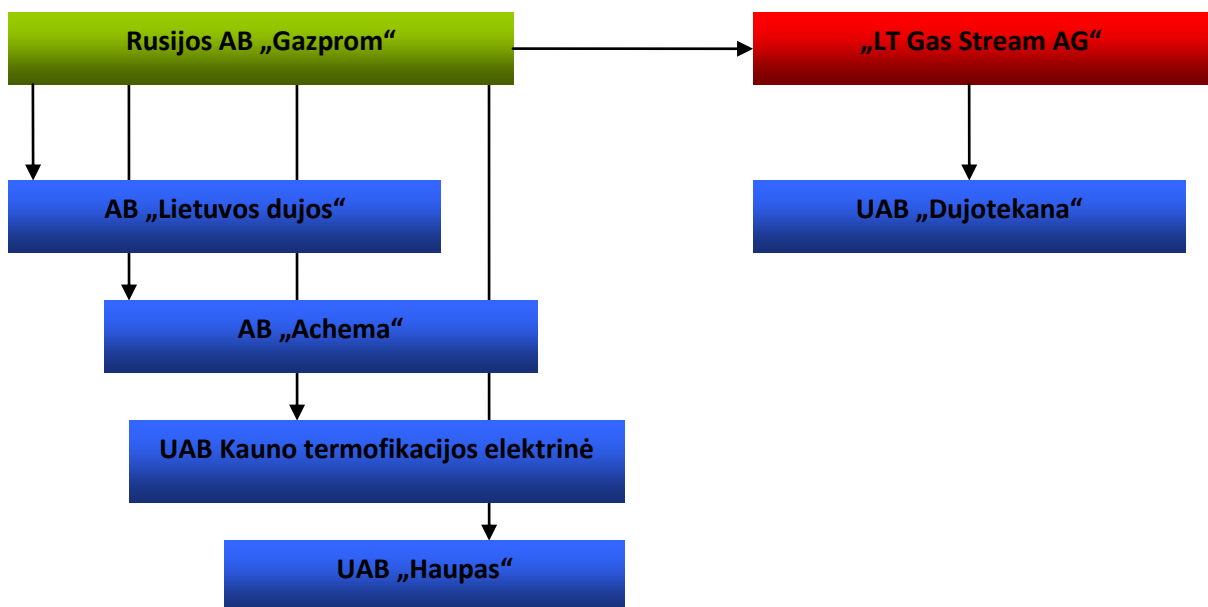
- 2013 m. I ketv. gamtinių dujų biržose buvo sudaryti 3 sandoriai.
- Perdavimo rinkoje per 2013 m. I ketv. buvo investuota 21,6 mln. Lt arba 18,6 mln. Lt daugiau nei 2012 m. I ketv. Skirstymo rinkos investicijos 2013 m. I ketv. siekė 2,4 mln. Lt, 45,9 proc. mažiau nei 2012 m. I ketv. Tiekimo rinkoje 2013 m. I ketv. investicijų nebuvo. Viso sektoriaus investicijos 2013 m. I ketv. sudarė 24,0 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. I ketv., buvo 3,2 karto didesnės.
- Vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, valstybė narė privalo užtikrinti perdavimo veiklos atskyrimą nuo skirstymo, tiekimo ir gamybos veiklų bei šių veiklų komercinių interesų, įskaitant perdavimo veiklos nuosavybės atskyrimą. 2013 m. vasario 28 d. Komisija konstatavo, kad AB „Lietuvos dujos“ perdavimo veiklos atskyrimas vyksta AB „Lietuvos dujos atskyrimo plane numatytais terminais ir sąlygomis.

1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS

1.1. Rinkos dalyviai

2013 m. I ketv. gamtinių dujų importo rinkoje veikė tie patys dalyviai, kaip ir 2012 m. IV ketv. Gamtines dujas importavo AB „Lietuvos dujos“, UAB „Dujotekana“, UAB „Haupas“, AB „Achema“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinė. Gamtinės dujos į Lietuvą 2013 m. I ketv. buvo importuojamos iš vienintelio išorinio tiekėjo – Rusijos AB „Gazprom“. UAB „Dujotekana“ dujas pirko iš tarpininko „LT Gas Stream AG“, o ne tiesiogiai iš AB „Gazprom“.

1 pav. Gamtinių dujų importo į Lietuvą segmento dalyviai



Šaltinis: Komisija.

1.2. Rinkos apimtis

2013 m. I ketv. į Lietuvą importuota 1046,6 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 6,6 proc. mažiau nei 2012 m. I ketv., kai buvo importuota 1120,2 mln. m³ dujų, ir 11,4 proc. mažiau nei 2011 m. I ketv. Visi gamtinių dujų importo rinkos dalyviai, išskyrus AB „Achema“, 2013 m. I ketv. importavo mažiau gamtinių dujų nei 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu. 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., UAB „Haupas“ importuotų gamtinių dujų kiekiai mažėjo 17,4 proc., UAB Kauno termofikacijos elektrinė – 12,3 proc., AB „Lietuvos dujos“ – 11,0 proc., UAB „Dujotekana“ – 10,3 proc. AB „Achema“ importuoti gamtinių dujų kiekiai didėjo 3,0 proc.

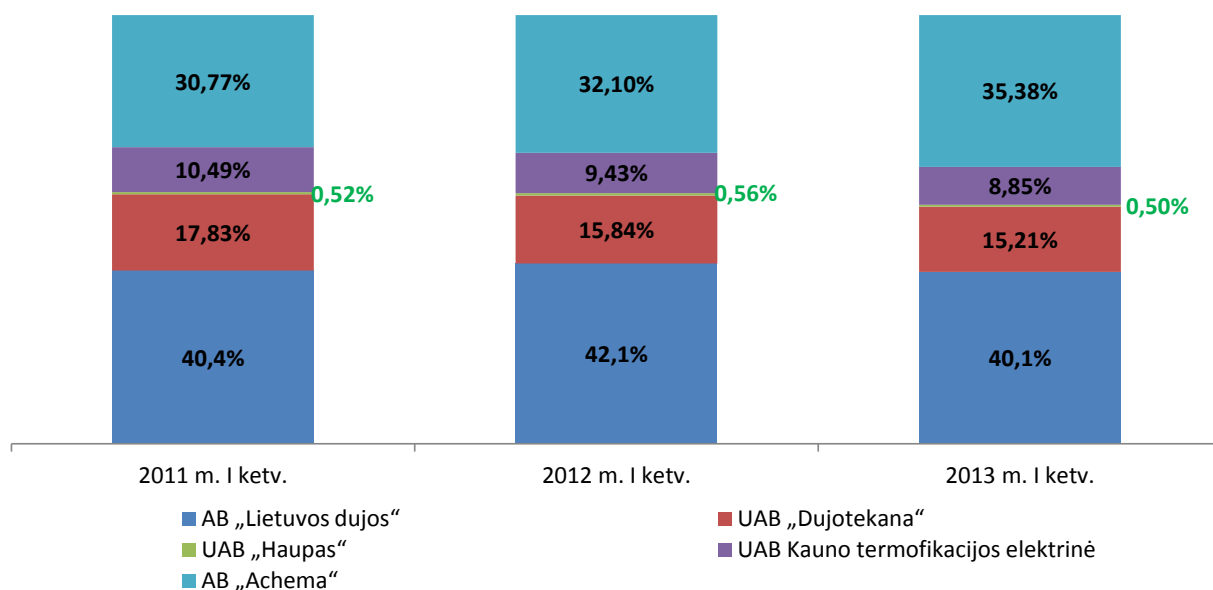
1 lentelė. Į Lietuvą importuotų gamtinių dujų kiekiai, tūkst. m³, 2011–2013 m.

Importuotojas	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.	2011 m. I ketv.	2013 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. I ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	419.310,0	471.244,0	-11,02	476.886,0	-12,07
UAB „Dujotekana“	159.233,0	177.420,0	-10,25	210.587,0	-24,39
UAB „Haupas“	5.183,6	6.274,7	-17,39	6.170,0	-15,99
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	92.579,9	105.606,0	-12,33	123.842,2	-25,24
AB „Achema“	370.273,0	359.617,0	2,96	363.347,0	1,91
Iš viso:	1.046.579,4	1.120.161,7	-6,57	1.180.832,2	-11,37

Šaltinis: Komisija.

Vertinant rinką pagal importuotų gamtinių dujų kiekį, 2013 m. I ketv. didžiausią importo rinkos dalį – 40,1 proc. – užėmė AB „Lietuvos dujos“ (rinkos dalis per metus sumažėjo 2,0 procentiniais punktais). AB „Achema“ rinkos dalis 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 3,3 procentiniais punktais. UAB „Dujotekana“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinė rinkos dalys sumažėjo 0,6 procentinio punkto, UAB „Haupas“ – 0,1 procentinio punkto.

2 pav. Gamtinių dujų importo rinkos struktūra pagal importuotų gamtinių dujų kiekius, 2011–2013 m.



Šaltinis: Komisija.

2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., importuojamų gamtinių dujų įsigijimo sąnaudos mažėjo 10,2 proc., o, palyginti su 2011 m. I ketv., augo 15,8 proc.

2 lentelė. Į Lietuvą importuojamų gamtinių dujų įsigijimo sąnaudų dinamika, tūkst. Lt*

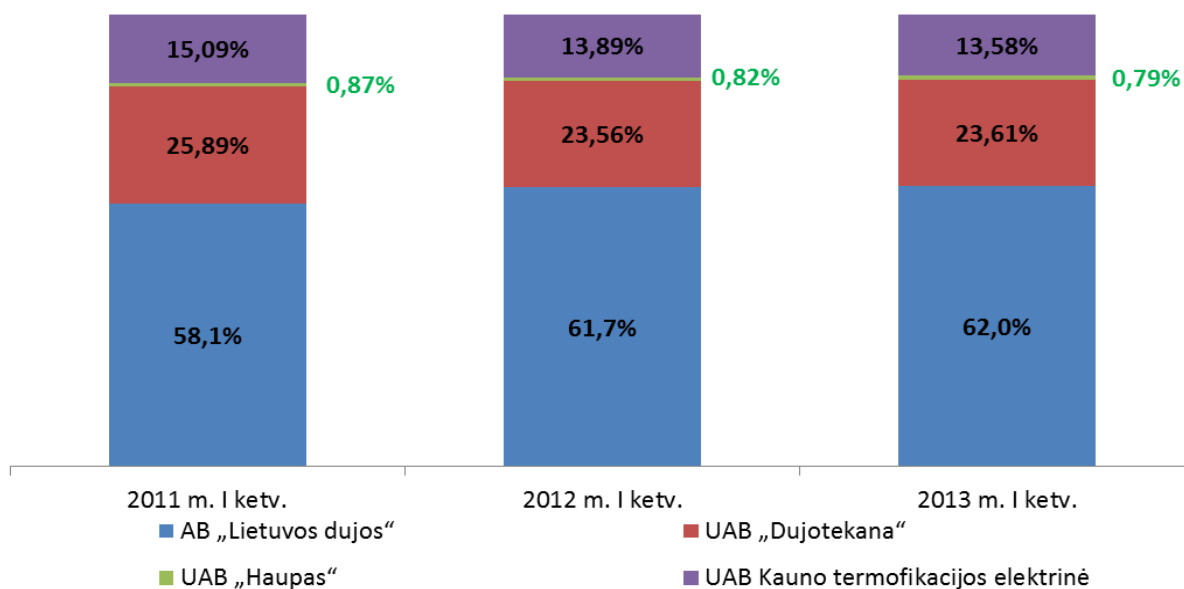
Importuotojas	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.	2011 m. I ketv.	2013 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. I ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	538.761,0	597.253,0	-9,79	435.988,0	23,57
UAB „Dujotekana“	205.071,0	227.950,0	-10,04	194.170,0	5,61
UAB „Haupas“	6.862,5	7.977,0	-13,97	6.553,5	4,72
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	117.955,5	134.405,0	-12,24	113.167,0	4,23
Iš viso:	868.650,0	967.585,0	-10,22	749.878,5	15,84

* - nevertinant AB „Achema“ importo sąnaudų.

Šaltinis: Komisija.

Vertinant rinką pagal importo sąnaudas, 2013 m. I ketv. didžiausią importo rinkos dalį – 62,0 proc. – užėmė AB „Lietuvos dujos“ (rinkos dalis per metus augo 0,3 procentinio punkto). UAB „Dujotekana“ rinkos dalis augo 0,1 procentinio punkto. UAB Kauno termofikacijos elektrinė ir UAB „Haupas“ rinkos dalys mažėjo atitinkamai 0,3 ir 0,03 procentinio punkto.

3 pav. Gamtinių dujų importo rinkos struktūra pagal importo sąnaudas*, 2011–2013 m.



*nevertinant AB „Achema“ importo sąnaudų.

Šaltinis: Komisija.

Importuojamų gamtinių dujų kaina tiesiogiai priklauso nuo alternatyvių kuro rūšių, t. y. 1 proc. sieringumo mazuto ir dyzelinio kuro (gazolio 0,1 proc.) kainos pasaulinėje rinkoje bei euro

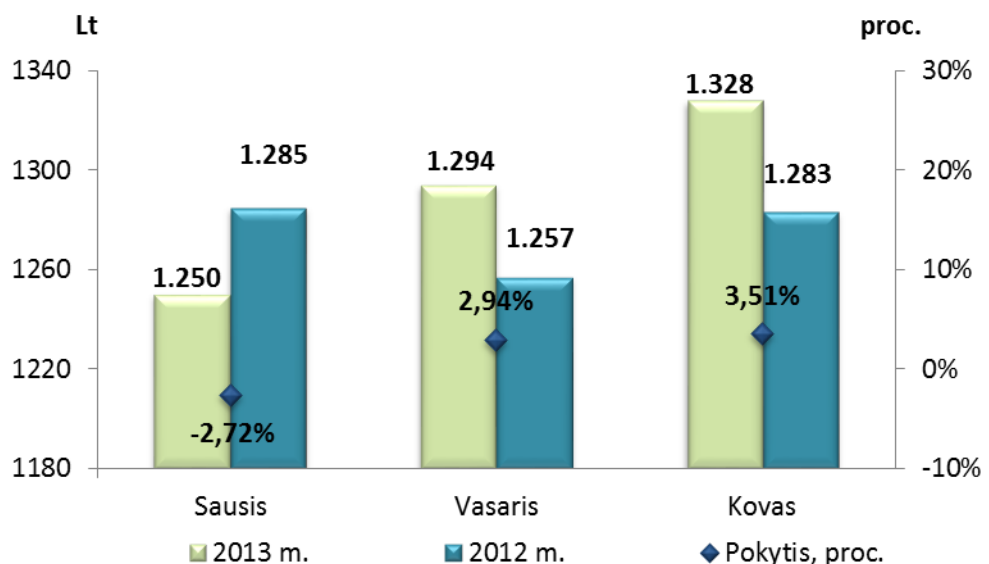
ir JAV dolerio kurso santykio. Palyginus 2013 m. I ketv. alternatyvaus kuro rūšių kainas su 2012 m. I ketv., 1 proc. sieringumo mazuto, priklausomai nuo mėnesio, kaina kito nuo -3,4 iki -0,9 proc., o dyzelinio kuro (gazolio 0,1 proc.) – didėjo nuo 0,4 iki 1,3 proc. JAV doleris 2013 m. vasario ir kovo mėn. buvo 2,4–4,3 proc. brangesnis lito atžvilgiu nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Minėti veiksniai lėmė, kad 2013 m. I ketv. importuojamų gamtinių dujų kaina buvo 1,3 proc. didesnė nei 2012 m. I ketv. ir siekė 1291 Lt už tūkst. m³ (2012 m. I ketv. vidutinė importuojamų dujų kaina buvo 1275 Lt už tūkst. m³).

3 lentelė. 1 proc. sieringumo mazuto ir dyzelinio kuro (gazolio 0,1 proc.) 6 mėn. kainos ir valiutų kursų santykio 2012–2013 m. I ketv. palyginimas

Gamtinių dujų importo kainos veiksnys	Mėnuo	Kaina, JAV dol./t		Pokytis, proc.
		2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	
1 proc. sieringumo mazutas	Sausis	647,96	656,3	-1,3
	Vasaris	648,33	654,5	-0,9
	Kovas	644,24	666,61	-3,4
Dyzelinis kuras (0,1)	Sausis	946,65	942,45	0,4
	Vasaris	958,72	940,59	1,9
	Kovas	964,3	952,27	1,3
LT/JAV	Sausis	2,5482	2,6205	-2,8
	Vasaris	2,6299	2,5685	2,4
	Kovas	2,6964	2,5852	4,3

Šaltiniai: Europos Centrinis bankas, Lietuvos bankas, Komisija.

4 pav. Vidutinė gamtinių dujų importo kaina, 2012–2013 m., Lt/tūkst. m³



Šaltinis: Komisija.

2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

2.1. Rinkos dalyviai

2013 m. I ketv. gamtinių dujų perdavimo rinkoje veikė vienintelė įmonė – AB „Lietuvos dujos“. Komisija šiai įmonei licenciją vykdyti dujų perdavimo veiklą yra išdavusi 2001 m. gruodžio 17 d. Licencijuojamos veiklos teritorija apima visas 10 Lietuvos apskričių. Tranzito veikla nėra licencijuojama, šią veiklą vykdo perdavimo tinklo operatorius AB „Lietuvos dujos“.

2.2. Rinkos apimtis

Perdavimo sistemos operatorius 2013 m. I ketv. transportavo 1669,9 mln. m³ gamtinių dujų, iš kurių 64,01 mln. m³, arba 3,8 proc. viso kiekio, teko buitiniams vartotojams, 956,7 mln. m³ arba 57,3 proc. – nebutiniams vartotojams, likusi 649,3 mln. m³ dalis – tranzitui. Palyginti su 2012 m. I ketv., per šių metų pirmąjį ketvirtį buvo transportuota 90,4 mln. m³ (arba 5,1 proc.) mažiau dujų.

2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., gamtinių dujų tranzito dalis perdavimo rinkos struktūroje išaugo 0,7 procentinio punkto, tranzito apimtys kiekybine išraiška mažėjo 3,5 proc. Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos vartotojams 2013 m. I ketv. buvo 6,1 proc. mažesnis nei 2012 m. I ketv. ir siekė 1020,7 mln. m³ gamtinių dujų. Buitiniams vartotojams perduotų gamtinių dujų kiekis 2013 m. I ketv. sudarė 6,3 proc., nebutiniams – 93,7 proc. iš viso Lietuvos vartotojams perduotų gamtinių dujų kiekio. 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., buitiniams gamtinių dujų vartotojams buvo perduota 4,9 mln. m³ (arba 7,0 proc.) mažiau gamtinių dujų, nebutiniams – 61,9 mln. m³ (arba 6,1 proc.) mažiau.

4 lentelė. Gamtinių dujų perdavimo apimtys, tūkst. m³

Perdavimas	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.	2011 m. I ketv.	2013 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. I ketv., proc.
<i>Perdavimas LT vartotojams</i>	1.020.702	1.087.445	-6,14	1.157.446	-11,81
Buitiniai vartotojai	64.013	68.863	-7,04	78.526	-18,48
Nebutiniai vartotojai	956.689	1.018.582	-6,08	1.078.920	-11,33
<i>Tranzitas</i>	649.287	672.971	-3,52	593.105	9,47
Iš viso:	1.669.989	1.760.416	-5,14	1.750.551	-4,60

Šaltinis: Komisija.

Gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamos 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., buvo 2,8 proc. mažesnės. Pajamos už gamtinių dujų perdavimą Lietuvos vartotojams 2013 m. I ketv. siekė 36,6 mln. Lt. Didžiausią dalį perdavimo veiklos pajamų rinkos struktūroje sudarančios pajamos, gautos iš nebuitinių vartotojų (86,7 proc. visų perdavimo veiklos pajamų), 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., augo 0,3 proc. 2013 m. I ketv. daugiausia – 32,18 proc. – mažėjo pajamos už trumpalaikius perdavimo pajėgumus ir pajėgumų viršijimą, šių pajamų dalis perdavimo veiklos pajamų rinkos struktūroje sudarė 6,5 proc.

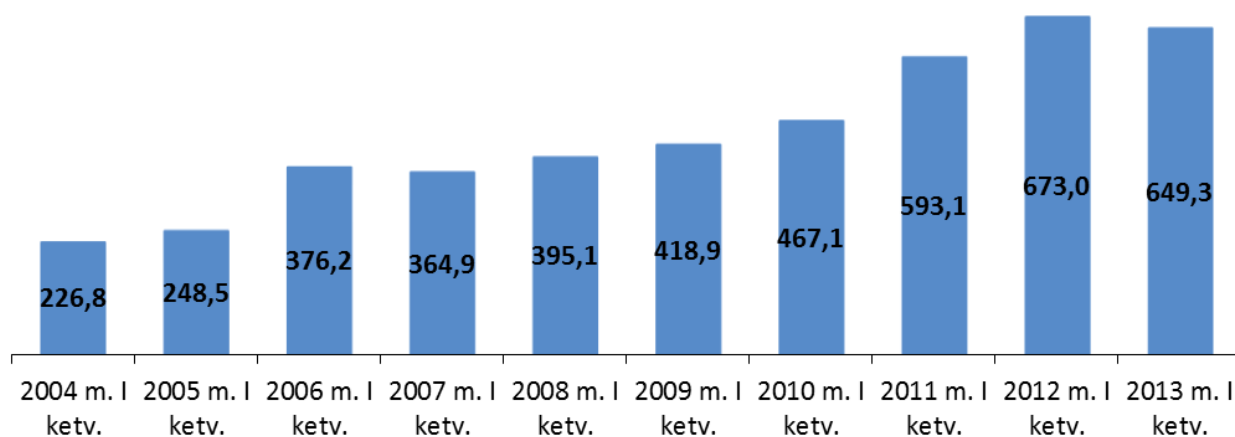
5 lentelė. **Gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamos***, tūkst. Lt

Perdavimas	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.	2011 m. I ketv.	2013 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. I ketv., proc.
Buitiniai vartotojai	2.514,6	2.534,0	-0,77	2.787,8	-9,80%
Nebuitiniai vartotojai	31.743,3	31.659,3	0,27	34.997,9	-9,30%
Pajamos už trumpalaikius perdavimo pajėgumus ir pajėgumų viršijimą	2.366,7	3.489,9	-32,18	2.478,6	-4,51%
Iš viso:	36.624,6	37.683,2	-2,81	40.264,3	-9,04%

* nevertinant tranzito transportavimo perdavimo sistema pajamų.

Šaltinis: Komisija.

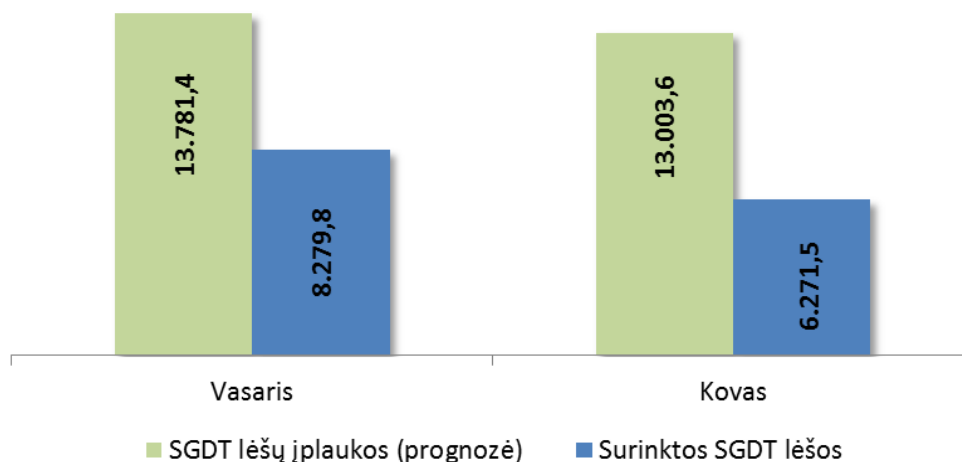
5 pav. **Gamtinių dujų tranzito dinamika, 2004–2013 m., mln. m³**



Šaltinis: Komisija.

2012 m. spalio 9 d. Komisija priėmė nutarimą Nr. O3-294 „Dėl suskystintų gamtinių dujų terminalo (toliau – SGDT), jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. AB „Lietuvos dujos“ yra vienintelis SGDT lėšų administratorius, kuris 2013 m. I ketv. surinko 14,6 mln. SGDT lėšų, t. y. 45,7 proc. mažiau negu buvo planuota.

6 pav. SGDT prognozuojamos ir surinktos lėšos, 2013 m. I ketv., tūkst. Lt be PVM



Šaltiniai: Komisija, AB „Lietuvos dujos“.

2.3. Investicijos

AB „Lietuvos dujos“ į transporto magistraliniu tinklu veiklą 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., investavo 7,0 kartus daugiau – 21,6 mln. Lt. Investicijų augimą lėmė investicijos į dujų sistemos plėtrą. Magistralinio dujotiekio nuo atšakos Tauragės DSS iki atšakos į Šilutės DSS statybai buvo skirta daugiau negu 9 mln. Lt (arba 43,8 visų 2013 m. I ketv. perdavimo veiklos investicijų), magistralinio dujotiekio nuo atšakos į Šilutės DSS iki atšakos į Klaipėdos DSS-2, atšakos į Klaipėdos DSS-2 statybai – 9,7 mln. Lt (44,9 proc. visų ketvirčio perdavimo veiklos investicijų).

6 lentelė. Investicijos į gamtinių dujų transporto magistraliniu tinklu veiklą, 2012–2013 m.

	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	Pokytis, tūkst. Lt	Pokytis, kartais
Investicijos, tūkst. Lt	21.643,0	3.078,0	18.565,0	7,03

Šaltinis: Komisija.

Vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, valstybė narė privalo užtikrinti perdavimo veiklos atskyrimą nuo skirstymo, tiekimo ir gamybos veiklų bei šių veiklų komercinių interesų, įskaitant perdavimo veiklos nuosavybės atskyrimą. 2013 m. vasario 28 d. Komisija konstatavo, kad AB „Lietuvos dujos“ perdavimo veiklos atskyrimas vyksta AB „Lietuvos dujos atskyrimo plane numatytais terminais ir sąlygomis.

3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

3.1. Rinkos dalyviai

Komisijos išduotas gamtinių dujų skirstymo veiklos licencijas 2013 m. I ketv. turėjo ir veiklą vykdė šešios įmonės. Skirstymo rinkos dalyvių skaičius 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., nepakito.

7 lentelė. Įmonės, turinčios gamtinių dujų skirstymo licencijas, 2013 m. I ketv.

Eilės Nr.	Įmonės pavadinimas	Veiklos vykdymas
1	AB „Lietuvos dujos“	Taip
2	AB agrofirma „Josvainiai“	Taip
3	UAB „Intergas“	Taip
4	UAB „Fortum Heat Lietuva“	Taip
5	UAB „Druskininkų dujos“	Taip
6	AB „Achema“	Taip

Šaltinis: Komisija.

3.2. Rinkos apimtis

2013 m. I ketv. gamtinių dujų skirstymo sistema buvo transportuota 388,8 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, 2013 m. I ketv. paskirstytų gamtinių dujų apimtys mažėjo 5,3 proc., palyginti su 2011 m. I ketv., mažėjimas sudarė 14,5 proc.

Buitiniams vartotojams 2013 m. I ketv. buvo paskirstyta 64,1 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 16,5 proc. iš viso paskirstytų dujų kiekio. Buitiniams vartotojams paskirstytų gamtinių dujų kiekis 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., sumažėjo 7,1 proc. ir gamtinių dujų skirstymo rinkos struktūroje užėmė 0,3 procentinio punkto mažesnę rinkos dalį negu 2012 m. I ketv. Nebuitiniams vartotojams 2013 m. I ketv. paskirstyta 324,7 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 83,5 proc. iš viso paskirstytų dujų kiekio. Palyginti su 2012 m. I ketv., 2013 m. I ketv. nebutiniams vartotojams paskirstytų gamtinių dujų kiekis sumažėjo 4,9 proc. Gamtinių dujų skirstymo rinkos struktūra pagal skirstymo veiklos licencijas turinčių įmonių paskirstytą dujų kiekį 2013 m. I ketv. išliko panaši kaip ir 2012 m. I ketv. – didžiausią skirstymo rinkos dalį užima AB „Lietuvos dujos“. Ši įmonė pirmąjį šių metų ketvirtį paskirstė 377,3 mln. m³ dujų arba 97,0 proc. iš viso paskirstytų gamtinių dujų kiekio. Rinkos dalyvių paskirstytų gamtinių dujų kiekiai pateikti 8 lentelėje.

2013 m. I ketv. skirstymo veiklos pajamos sudarė 71,1 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. I ketv., buvo 3,0 proc. (arba 2,1 mln. Lt) didesnės, o, palyginti su 2011 m. I ketv., 0,7 proc. mažesnės. Pajamos, gautos iš buitinių vartotojų, 2013 m. I ketv. sudarė 20,04 mln. Lt ir buvo 4,1 proc.

mažesnės nei 2012 m. I ketv. (13,0 proc. mažesnės nei 2011 m. I ketv.). Pajamos iš skirstymo veiklos nebuitiniams vartotojams 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., didėjo 6,2 proc. (5,3 proc. didesnės nei 2011 m. I ketv.) ir sudarė 51,0 mln. Lt.

8 lentelė. **Gamtinių dujų skirstymo rinkos apimtys, 2012–2013m., tūkst. m³**

Įmonė	Iš viso			Buitiniai vartotojai			Nebuitiniai vartotojai		
	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	Pokytis, proc.
AB „Lietuvos dujos“	377.328,00	399.022,00	-5,44	64.013,00	68.863,00	-7,04	313.315,00	330.159,00	-5,10
UAB „Intergas“	8.793,94	8.772,66	0,24	24,33	32,57	-25,32	8.769,61	8.740,10	0,34
UAB „Fortum Heat Lietuva“	1.816,40	1.859,95	-2,34	2,29	2,39	-4,30	1.814,11	1.857,60	-2,34
UAB „Druskininkų dujos“	80,70	82,13	-1,74	40,80	39,64	2,94	39,90	42,49	-6,10
AB agrofirma „Josvainiai“	800,60	836,50	-4,29	17,30	21,00	-17,62	783,30	815,50	-3,95
Iš viso:	388.819,64	410.573,23	-5,30	64.097,72	68.958,60	-7,05	324.721,92	341.614,69	-4,94

Šaltinis: Komisija.

3.3. Investicijos

2013 m. I ketv. gamtinių dujų skirstymo rinkos dalyviai į skirstymo veiklą investavo 2,4 mln. Lt, t. y. 45,9 proc. mažiau nei 2012 m. I ketv., kai skirstymo veiklos investicijos siekė 4,4 mln. Lt. 2013 m. I ketv. buvo prijungti 483 nauji vartotojai – 9,3 proc. daugiau nei 2012 m. I ketv. Nutiesto dujotiekio ilgis 2013 m. I ketv. siekė 13,6 km.

9 lentelė. **Gamtinių dujų skirstymo investicinės veiklos rodiklių palyginimas, 2011–2013 m., tūkst. Lt**

Investicijos	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.	2011 m. I ketv.	2013 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. I ketv.
AB „Lietuvos dujos“	2.370,0	3.657,0	-35,19	1.004,0	2,36 kartų
UAB „Intergas“	0,00	723,00		3.326,0	
UAB „Fortum Heat Lietuva“	0,00	0,80		0,2	
Iš viso:	2.370,0	4.380,8	-45,90	4.330,2	-45,27 proc.

9 lentelės tęsinys.

Investicijos	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.	2011 m. I ketv.	2013 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. I ketv.
Nutiestas dujotiekių ilgis					
AB „Lietuvos dujos“	13,6	13,9	-2,16	3,8	3,58 kartų
AB agrofirma „Josvainiai“	0	0		0,216	
Iš viso:	13,6	13,9	-2,16	4,016	3,39 kartų
Prijungta naujų vartotojų					
AB „Lietuvos dujos“	483	442	9,28	152	3,18 kartų
UAB „Druskininkų dujos“	0	0		2	
AB agrofirma „Josvainiai“	0	0		5	
UAB „Intergas“	0	1		2	
Iš viso:	483	443	9,03	161	3 kartus

Šaltinis: Komisija.

4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

4.1. Rinkos dalyviai

2013 m. I ketv. gamtinių dujų tiekimo licencijas turėjo 19 gamtinių dujų tiekimo įmonių, penkiomis daugiau negu 2012 m. I ketv. 2013 m. I ketv. buvo išduotos 2 gamtinių dujų tiekimo licencijos. Gamtinių dujų tiekimo veiklą, kaip ir 2012 m. IV ketv., vykdė tos pačios 8 įmonės.

10 lentelė. **Licencijuotos gamtinių dujų tiekimo įmonės, 2013 m. I ketv.**

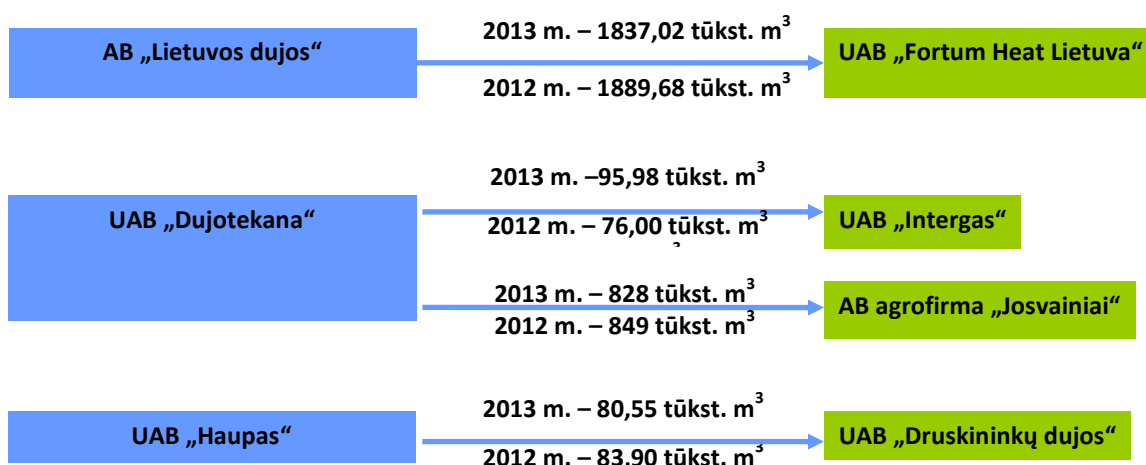
Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Veiklos vykdymas
1	AB „Lietuvos dujos“	Vykdė
2	AB agrofirma „Josvainiai“	Vykdė
3	UAB „Prekybos namai Giro“	Nevykdė
4	UAB „Dujotekana“	Vykdė
5	Bendra Lietuvos ir Rusijos įmonė UAB „Stella Vitae“	Nevykdė
6	AB „Achema“	Vykdė
7	UAB „Intergas“	Vykdė
8	Lietuvos ir JAV UAB „lteralit“	Nevykdė
9	UAB „Haupas“	Vykdė
10	UAB „Druskininkų dujos“	Vykdė
11	UAB Kauno termofikacijos elektrinė	Nevykdė
12	UAB „Fortum Heat Lietuva“	Vykdė
13	UAB „Imlitex“	Nevykdė
14	Lietuvos energija, AB	Nevykdė
15	Baltic Energy Partners, UAB	Nevykdė
16	Enefit UAB	Nevykdė
17	SKY ENERGY GROUP, UAB	Nevykdė
18	UAB „Grata group“	Nevykdė
19	UAB „Dolaurus“	Nevykdė

Šaltinis: Komisija.

4.2. Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka

2013 m. I ketv. didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduota 2,8 mln. m³ gamtinių dujų, beveik 2 proc. mažiau nei 2012 m. I ketv. ir 4,2 proc. mažiau nei 2011 m. I ketv. Vertine išraiška 2013 m. I ketv. pardavimai didmeninėje dujų rinkoje sudarė 4,25 mln. Lt, t.y. 1,1 proc. mažiau negu 2012 m. I ketv. (29,0 proc. daugiau nei 2011 m. I ketv.)

7 pav. Didmeninės rinkos dalyviai ir didmeninėje rinkoje parduotų gamtinių dujų apimtys, 2012–2013 m. I ketv.

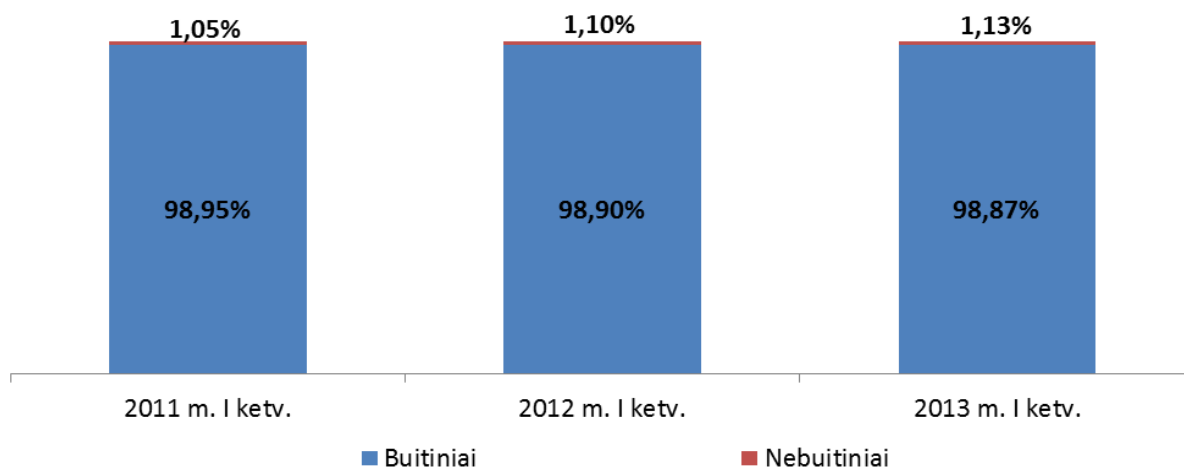


Šaltinis: Komisija.

4.3. Mažmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka

2013 m. I ketv. Lietuvoje buvo 559,9 tūkst. gamtinių dujų vartotojų, iš kurių 553,6 tūkst. – buitiniai ir 6,3 tūkst. – nebutiniai. Rinkos struktūra pagal vartotojų skaičių 2011–2013 m. beveik nekito.

8 pav. Rinkos struktūra pagal vartotojus, 2011–2013 m.



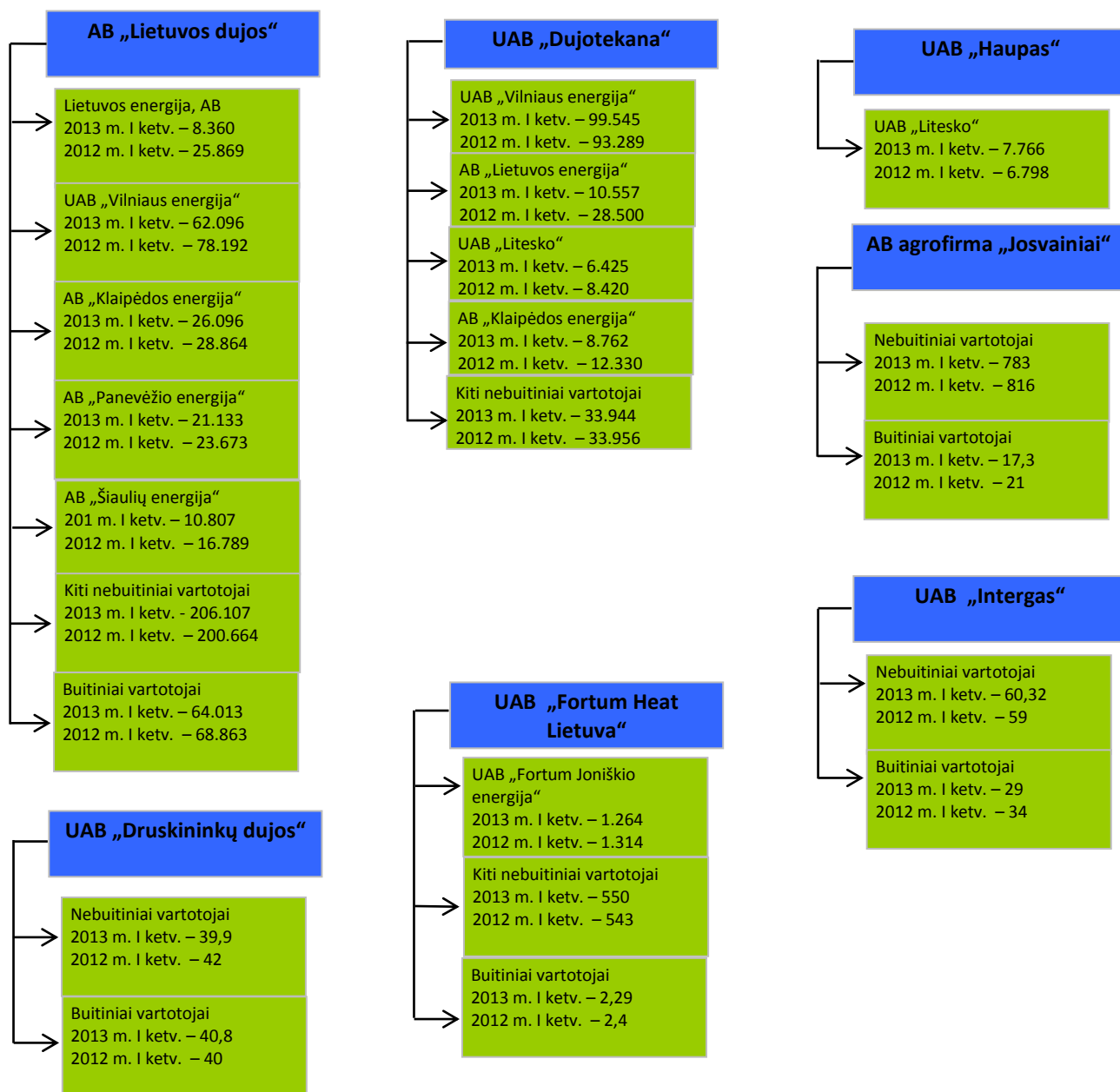
Šaltinis: Komisija.

Gamtinių dujų tiekėjai 2013 m. I ketv. išliko tie patys, kaip ir 2012 m. IV ketv.: AB „Lietuvos dujos“, UAB „Dujotekana“, UAB „Haupas“, UAB „Fortum Heat Lietuva“, UAB „Druskininkų dujos“, AB agrofirma „Josvainiai“ ir UAB „Intergas“.

2013 m. I ketv. mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduota 566,1 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 9,9 proc. mažiau negu 2012 m. I ketv. (20,1 proc. mažiau nei 2011 m. I ketv.). Tam

didžiausią įtaką turėjo 10,3 proc. sumažėję pardavimai nebutiniams vartotojams (pardavimai buitiniams vartotojams mažėjo 7,0 proc.). 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., pardavimų koncentracija mažmeninėje dujų rinkoje išliko beveik nepakitusi: 98,5 proc. mažmeninės tiekimo rinkos užėmė AB „Lietuvos dujos“ ir UAB „Dujotekana“ (2012 m. I ketv. – 98,6 proc.), 1,5 proc. – kiti rinkos dalyviai. 2013 m. I ketv. UAB „Dujotekana“ ir AB „Lietuvos dujos“ užimamos mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos dalys buvo panašios kaip ir 2012 m. I ketv. – atitinkamai sudarė 28,1 ir 70,4 proc.

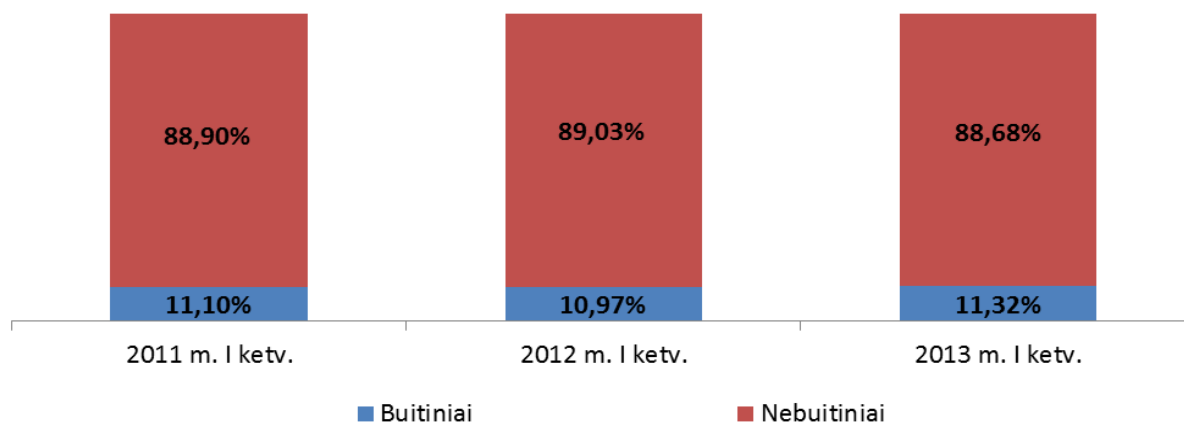
9 pav. Mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos struktūra, 2013 m. I ketv.



Šaltinis: Komisija.

2013 m. I ketv. mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos struktūroje pagal nupirktus kiekius buitiniams vartotojams tenkanti rinkos dalis sudarė 11,3 proc. ir, palyginti su 2012 m. I ketv., išaugo 0,4 procentinio punkto. Nebuitinių vartotojų rinkos dalis 2013 m. I ketv. sudarė 88,7 proc.

10 pav. Rinkos struktūra pagal nupirktus gamtinių dujų kiekius, 2011-2013 m.



Šaltinis: Komisija.

Buitinių vartotojų segmentas:

2013 m. I ketv., kaip ir 2012 m. IV ketv., mažmeninėje rinkoje dujas buitiniams vartotojams tiekė 5 įmonės. Dujos buvo tiekiamos 553,6 tūkst. buitinių vartotojų, kurių skaičius, palyginti su 2012 m. I ketv., augo 0,9 proc.

2013 m. I ketv. buitiniai vartotojai suvartojo 64,1 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 7,0 proc. mažiau negu 2012 m. I ketv. Buitiniai vartotojai pirmąjį šių metų ketvirtį už gamtines dujas sumokėjo 97,1 mln. Lt, t. y. 13,6 proc. (arba 11,6 mln. Lt) daugiau nei 2012 m. I ketv., kai už dujas buvo sumokėta 85,5 mln. Lt.

AB „Lietuvos dujos“ ir toliau išlieka pagrindine gamtinių dujų tiekėja buitiniams vartotojams: 2013 m. I ketv. šios įmonės užimama rinkos dalis sudarė 99,86 proc. pardavimų.

11 lentelė. **Gamtinių dujų kiekio, pajamų bei rinkos dalių buitiniams vartotojams palyginimas, 2012–2013 m.**

Tiekėjas	Kiekiai, tūkst. m ³			Pajamos, tūkst. Lt			Segmento dalis pagal kiekius, proc.	
	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.
AB „Lietuvos dujos“	68.863,00	64.013,00	-7,04	85.302,90	96.906,00	13,60	99,86	99,86
AB agrofirma „Josvainiai“	21,00	17,30	-17,62	29,62	28,70	-3,11	0,030	0,027

11 lentelės tęsinys.

Tiekėjas	Kiekiai, tūkst. m ³			Pajamos, tūkst. Lt			Segmento dalis pagal kiekius, proc.	
	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.
UAB „Druskininkų dujos“	39,64	40,80	2,93	82,73	89,50	8,18	0,057	0,064
UAB „Fortum Heat Lietuva“	2,39	2,29	-4,18	3,87	4,13	6,72	0,003	0,004
UAB „Intergas“	32,57	28,90	-11,27	37,70	38,46	2,02	0,047	0,045
Iš viso:	68.958,60	64.102,29	-7,04	85.456,81	97.067,79	13,59	100	100

Šaltinis: Komisija.

Nebuitinių vartotojų segmentas:

Nebuitiniams vartotojams gamtines dujas mažmeninėje rinkoje 2013 I ketv., kaip ir 2012 m. IV ketv., tiekė tos pačios 7 įmonės.

2013 m. I ketv. nebutiniai vartotojai nupirko 502,0 mln. m³ dujų. Palyginti su 2012 m. I ketv., šis kiekis sumažėjo 10,3 proc. Nebuitiniai vartotojai 2013 m. I ketv. už dujas sumokėjo 666,4 mln. Lt, t. y. 10,2 proc. mažiau nei 2012 m. I ketv. (742,3 mln. Lt).

Pagrindinę nebutinių vartotojų rinkos dalį, vertinant pagal parduotų gamtinių dujų kiekį, ir toliau užima AB „Lietuvos dujos“: 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., įmonės užimama rinkos dalis sumažėjo 0,2 procentinio punkto ir siekė 66,7 proc. UAB „Dujotekana“ užimama rinkos dalis 2013 m. I ketv., palyginti su 2012 m. I ketv., didėjo 0,18 procentinio punkto ir siekė 31,7 proc.

12 lentelė. Gamtinių dujų kiekio, pajamų bei rinkos dalių nebutiniams vartotojams palyginimas, 2012–2013 m.

Tiekėjas	Kiekiai, tūkst. m ³			Pajamos, tūkst. Lt			Segmento dalis pagal kiekius, proc.	
	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.
AB „Lietuvos dujos“	374.049,32	334.599,00	-10,55	494.479,00	442.392,00	-10,53	66,85	66,65
UAB „Dujotekana“	176.495,00	159.233,00	-9,78	234.150,00	211.820,00	-9,54	31,54	31,72
UAB „Haupas“	6.198,30	5.460,74	-11,90	9.510,50	7.939,52	-16,52	1,11	1,09
AB agrofirma „Josvainiai“	815,50	783,30	-3,95	1.140,40	1.201,50	5,36	0,15	0,16

12 lentelės tęsinys.

Tiekėjas	Kiekiai, tūkst. m ³			Pajamos, tūkst. Lt			Segmento dalis pagal kiekius, proc.	
	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.
UAB „Druskininkų dujos“	42,49	39,89	-6,12	77,59	74,22	-4,34	0,01	0,01
UAB „Fortum Heat Lietuva“	1.857,56	1.814,11	-2,34	2.902,15	2.884,11	-0,62	0,33	0,36
UAB „Intergas“	58,67	60,32	2,82	79,20	80,46	1,58	0,01	0,01
Iš viso:	559.516,84	501.990,36	-10,28	742.338,84	666.391,81	-10,23	100	100

Šaltinis: Komisija.

4.4. Investicijos

2013 m. I ketv. įmonės, užsiimančios gamtinių dujų tiekimo veikla, į gamtinių dujų tiekimo veiklą neinvestavo.

13 lentelė. **Gamtinių dujų tiekimo įmonių investicijos, tūkst. Lt**

Įmonė	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.
AB „Lietuvos dujos“	0	14
UAB „Haupas“	0	7
UAB „Dujotekana“	0	4
UAB „Fortum Heat Lietuva“	0	0,08
Iš viso:	0	25,08

Šaltinis: Komisija.

4.5. Rinkos operatorių veikla

2013 m. I ketv. pabaigoje gamtinių dujų biržose, kurių operatoriai yra BALTPPOOL UAB ir UAB GET Baltic, buvo registruota 13 dalyvių. 2013 m. I ketv. biržose sudaryti 3 sandoriai – suprekiauta 55 tūkst. m³ gamtinių dujų, kurių vidutinė svertinė kaina lygi 1305,55 Lt/tūkst. m³.

14 lentelė. **Gamtinių dujų biržų veikla, 2013 m. I ketv.**

Biržos operatorius	Biržos dalyvių skaičius	Įvykdytų sandorių skaičius	Suprekiautas kiekis, tūkst. m ³
BALTPPOOL UAB	4	0	0
UAB GET Baltic	9	3	55
Iš viso:	13	0	55

Šaltinis: Komisija.